7de Jaargang — Curaçao den 6n December 1890. — N° 362

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

ROUW EN BEDEN.

In de dagen, die sinds den 24 November- de droevige dag, waarop de tijding van 's Konings verscheiden ons gewerd,- zijn voorbijgegaan, waren wij hier getuigen van een rouw zóó algemeen en diepgevoeld. als maar zelden aan een ontslapen Vorst bewezen wordt.

Die rouw des harten heeft zich uitgesproken niet zoozeer in het gelui der klokken en het hijschen der vlaggen halverstok, als wel in de diepe verslagenheid, die er heerschte, en bovenal in het bijwonen der godsdienstoefeningen, die in de kerkgebouwen van alle gezindten ter nagedachtenis van WILLEM III en om zegen over het nieuwe koninklijke Bestuur af te smeeken, gehouden zijn. In alle tempels werd de innig geliefde en diep betreurde koninklijke Overledene herdacht en stegen er tevens vurige beden ten hemel op, dat God wijsheid en kracht moge uitstorten over Haar, die wij als Koningin, en Regentes begroeten.

In de katholieke kerken over geheel het eiland werden ll. Zondag de gaven des H. Geestes over de koninklijke Regeering afgesmeekt. In de ~~parochiekerk van de H. Anna te~~ Otrobanda echter had op dien dag een indrukwekkende plechtigheid plaats. Daar werd in tegenwoordigheid van Mgr. H. A. M. Joosten door den H. Eerw. Heer Mgr. B. Th. Frederiks een solemneele H. Mis opgedragen, om over Koningin en Regentes Gods zegeningen af te bidden. Dit plechtig Misoffer werd bijgewoond door den H. E. D. Gestr. Heer Gouverneur met zijn adjudant en een talrijke schaar van geloovigen.

Nadat het H. Evangelie was voorgelezen nam de Bisschop het woord en sprak ongeveer in dezer voege de aanwezigen toe:

HoogEdelg. Heer Gouverneur,

Beminde Geloovigen,

Vergunt mij in de droevige omstandigheden van de dagen, waarin wij ons bevinden een enkel woord tot U te mogen richten. Het heeft den Almachtige behaagd onzen Beminden Koning, Z. M. WILLEM DEN DERDE tot Zich te roepen. Met deze eenvoudige, indrukwekkende en christelijke woorden werd door de Hooge Regeering ons het overlijden van den zeer geliefden Vorst medegedeeld, en nauwelijks was deze droevige tijding vernomen, of diepe rouw, innige droefheid, hartelijke deelneming verspreidden zich over Nederland en zijn koloniën, en over Curaçao niet het minst; want allen zonder onderscheid van geslacht, van leeftijd, van stand, van gezindte, gevoelden het, dat ons de kroon was van het hoofd gevallen, dat wij hadden verloren een Vader en Weldoener, een Machtige Beschermer en Verdediger, een ridderlijke Vorst, een Edele Koning. En te recht, want door God was het den ontslapen Vorst gegeven geworden ruim 40 jaren den schepter over Nederland en de koloniën te voeren, en hij heeft dien gehouden met vaste hand, door wijsheid, gematigheid en rechtvaardigheid bestuurd, aller rechten onkreukbaar handhavend, welvaart en bloei van ons Vaderland naar vermogen bevorderend kunsten en wetenschappen beschermend en bemoedigend, zegen en weldaden rondom zich verspreidend. Geen Nederlander die zulks niet weet; en wat de katholieken in het algemeen, en de katholieken van Curaçao in 't bijzonder aan de weldadige en vredelievende Regeering van den ontslapen, edelen Vorst hebben te danken is zoo algemeen bekend en zoo diep in het hart van alle Curaçaonaars gegrift dat het herinneren daaraan volkomen overbodig is.

De overledene, dierbare Vorst zelve was zich zoo volkomen bewust Zijn koninklijke plicht jegens Zijn volk te hebben vervuld, dat hij zonder vrees van door een Zijner onderdanen te worden tegengesproken, op het einde Zijner veertig-jarige Regeering bij proclamatie tot zijn Landgenooten en Onderdanen durfde zeggen: "Zal mijn volk van Mij getuigen, dat Ik mijn Koninklijk woord heb gestand gedaan? Ik heb er steeds naar gestreefd welvaart en bloei van ons Vaderland te bevorderen." En wat antwoordde Nederland en de Koloniën op dat woord van den doorluchtigen Vorst? Als uit ééne mond was het antwoord: Ja, edele Koning, wij Uwe onderdanen getuigen het, dat Gij Uw Koninklijk woord volkomen hebgestand gedaan; Gij hebt aller rechten gehandhaafd, welvaart en bloei op ieder gebied naar vermogen bevorderd; onrechtvaardigheden doen verdwijnen, den vrede bemind, in één woord, Uw volk lief gehad; en dat antwoord vertolkte zich in een feestviering, zóó algemeen, zóó vrijwillig, zóó uit het hart, zóó vol dankbaar gevoel, als zelden in Europa is aanschouwd geworden. Katholieken van Curaçao Gij zelve weet hoe wij in die dagen feest hebben gevierd.

Maar waarom dat alles in herinnering gebracht?

Aan die herinnering hebben wij geen behoefte. Dankbaar voor de vele weldaden onder de vaderlijke regeering van den Doorluchtigen ontslapene genoten, hebben wij reeds een bede hemelwaarts gezonden tot Hem, die Zelfs een dronk water, in Zijnen Naam geschonken niet onbeloond laat, opdat Hij Zijne Ziel barmhartigheid moge bewijzen, hem overvloedig vergeldend al het goede door Hem zóó edelmoedig tot stand gebracht, hem schenkend een onvergankelijke, Eeuwige kroon in de woningen Zijner hemelsche heerlijkheid onder de Zaligen.

Maar waaraan dan hebben wij in deze omstandigheden behoefte? Wij gevoelen behoefte om uiting te geven aan onze gevoelens van innige droefheid, van diepen rouw, van diepgevoelde deelneming, en wij zouden zoo innig verlangen, dat de betuiging dier gevoelens werd neergelegd dáár, waar de slag zoo zwaar heeft getroffen: aan de voeten van den troon der Koninklijke Weeze en van de Edele Vorstin, die in lief en leed met den Edelen Vorst verbonden, aan Zijn smartelijk ziekbed voor geheel Nederland een voorbeeld van christelijke deugd, trouw en toewijding is geweest. Wat kunnen wij dan beter doen, B. G., dan ons in deze omstandigheden met een eerbiedig verzoek te wenden tot den Hoog Ed.Gestr. Heer Gouverneur der Kolonie, den Vertegenwoordiger van het Koninklijk Gezag in ons midden, die met ons in hetzelfde geloof en in dezelfde liefde vereenigd, heden met ons den Zegen over de nieuwe Regeering afsmeekt,— dat hij zich belaste onze gevoelens van droefheid, van deelneming, van dankbaarheid, van trouw en gehechtheid neer te leggen aan de voe-

---

FEUILLETON.

UN HUICIO DI DIOS

———o———

Continuación.

Raoul a haya Erika verdaderamente camina él a spera i den dos tres palabra él a participéle, koe él tabatin un entrevista coe su mama i koe e senjora a ponéle na corriente dje relación entre tío i sobrina.

Na principio e moza no kier a prestéle atención, ma tan pronto él a comprende su intención, él a interrumpiéle ansiosamente:

—"¿ Bo no ta haya, Raoul, koe mi mama no ta sina tras manera él ta figuréle? El ta exagerá su enfermedad.. ¿ No ta verdad?"

—"Ki alegría lo no ta pa mi corazón, Senjorita Erika," Raoul a contestéle coe tímidez, "si mi por a bisa bo ta sina ta. Mi no ta docter," él a continua mirando com asustá Erika a keda ta fihéle. "Ciertamente, Senjorita Erika, mi no ta docter. Moeri nos toer tin di moeri. Tené bo prepará anto pa lo ke por bin sosodé. Aceptá toer arreglo koe bo mama kier haci, promer su ora suprema yega."

Erika a larga su curpa zak riba un banki, i tapandoe su cara él a grita yora amargamente.

—"Gustosamente lo mi a kier a sacrifica toer lo ke mi ta posedé, si, como homber di honor, mi por a sigura bo koe bo no tin nada di teme; ma ya koe enfermedad di bo mama lo tin podiser bien lihé un desenlace funesto, ¿pakiko anto bo tin pa bo tío?.......

—"¡ Di djéle no papia mi un palabra, Raoul! ¡ Ni un sola palabra!" él a grita coe un voz temblandoe di emoción interior.

—"Pero senjorita Erika, Raoul a observéle coe un tono algo firme "bo mama a papia mi dje sospecha altamente singular di bo. Nos no tin derecho di sospechá un hende, si nos no ta posedé prueba convincente di su crímen terrible. ¿ No ta verdad, Erika," él a continuá coe un tono carinjoso, observando efecto di su palabranan, ¿ no ta verdad koe bo ta deplora e locura di bo imaginación exaltá i koe lo bo loebidéle.? ¿ Mi por bai bisa bo mama asina?"

—"Nó, Raoul, esai bo no por haci," Erika dici," pasobra no ta sina. Boso toer ta den error, boso toer," él a grita duroe. "Boso ningún no conocéle, e Olaf Jurgensen. Boso no a tende sino lo ke él a bisa, ma ni un di boso a mira den su wowonan.... ...."

—"Ma, Erika, e tempoe bo tabatin 7 anja noema."

—"P' esai hustamente. Na mi presencia él no a finhi, na mi presencia él no tabatin necesidad di hunga papel di santoe."

—"¿ Ma ki motiboe él por tabatin? Bo tata no a haciéle nunca algún maloe —¡ nan tabata biba na unión coe otro!"

—"Dios conocé su motiboe, mi conocé su acción,." Erika a declara decididamente. "¿ Ma acaso un hende koe ta envidia nos dicha, tin mester ainda un motiboe más pa distribiéle? sn odio ta su motiboe."

—"¿ I pakiko bo ta kere, koe bo oom ta envidiá bo dicha?"

—"Raoul," Erika a respondéle tristemente;" mes cos koe mi no por convencé bo, bo tampoco por persuadi mi. Si mi mama moeri, mi ta keda solita riba mundoe, i él tin toer poder riba mi."

Raoul a estremecé.

—"No kere bo, Erika, koe bo ta sin amparo someté na poder di ningún hende, ni na poder di bo tata, ni na poder di bo futuro esposo. Nos leinan......

—"¿ E leinan a proteha mi tata? Mi a cordá ayí riba. Mi no ta kere koe hamás leinan a prevení un asesinato. Coe castigoe pisá nan por prevení faltanan leve, ma es un koe ta capaz di cometé un asesinato, él tin bon cuidao pa su crímen no sea descubrí."

—"I bo ta considerá mi amistad pa sina nada, pa sina ariba riba.........

—"Nó, nó, Raoul" Erika a interrumpiéle coe violencia: "no papia esai. Si después di Dios mi tin un protector, anto lo ta bo t' éle; i si mi tin di confiá mi na un hende, anto lo ta na bo."

—"Gracias, Erika, gracias," Raoul a contesta cogiendo manoenan dje moza; "principal obheto di mi vida lo ta di protehá bo. Confiá den mi voluntad, no duda di mi valor, tan tempoe mi ta respira... ....

—"Ma, Raoul, esai ta casi........

—"¡ Tendé un cos! sí, si bo ta híba di gustoe, mi kier ta di bo pa hinter mi vida. No solamente mi kier protehá bo, mi kier ser pa bo toer cos

ten van het Vorstelijk Kind, en der zwaarbeproefde Koningin-weduwe en moeder.

HoogEdG. Heer Gouverneur! Vergun mij dan in naam der Katholieken van Curaçao in deze omstandigheid mij te wenden tot U, met eerbiedig verzoek onze betuigingen van rouw en trouw te willen melden aan het nieuwe Koninklijk Bestuur in Nederland.

Zeg aan die zwaar beproefde, koninklijke Weduwe, hoe Katholieken van Curaçao den Edelen Vorst steeds hebben bemind en lief gehad; hoe Zijn afsterven hunne harten met innige droefheid, diepen rouw, hartelijke deelneming heeft vervuld; hoe wij deelnemen vooral in de zware beproeving die Haar en haar koninklijke Dochter heeft getroffen; hoe wij God hebben gebeden, dat Hij Zelve hare troost en hare steun in deze zware beproeving moge wezen. Zeg Haar, dat wij er behoefte aan gevoelen om trouw aan den troon en het Koninklijke Huis van Oranje, de getuigenis af te leggen, dat wij met liefde alle onze gevoelens van hoogachting en eerbied, van verknochtheid en toewijding aan den dierbaren Overledene bewezen, overdragen op Haar koninklijke Dochter, onze wettige Vorstin en dit niet alleen als goede Katholieken, uit besef van plicht, maar daarenboven gedreven door een gevoel van dankbaarheid jegens den onvergetelijken Vorst.

Reeds zijn wij zooeven begonnen voor Koningin en Regentes op een bijzonder wijze te bidden, en aanstonds gaan wij op een plechtige wijze Gods ruimste Zegen over Beide afsmeeken.

En wat gaan wij voor Beide van God afbidden?

Voor de Koningin-weduwe troost in de bittere beproeving, kracht tot het dragen van den zwaren slag; voor de Regentes wijsheid in het opleiden van Haar koninklijke Dochter, in wier handen de belangen van geheel een volk berusten gaan. Voor het vorstelijk Kind, dat God het spare vele jaren voor Nederland; dat het opgroeie in wijsheid en deugd, opdat het onder God zegen eenmaal haar Volk waardig moge regeeren.

Die bede verhoore de almachtige God!

Na deze indrukwekkende toespraak werd het H. Misoffer met de gebruikelijke plechtigheden voortgezet.

In feestornaat en omgeven door zijn priesters knielde de Bisschop daarna voor het altaar en hief den lofzang *Veni Creator* aan, die door het zangkoor voorgezet door de tempelgewelven weerklonk en opsteeg naar den troon van Geest aller genadegaven, door Wien de Koningen in wijsheid regeeren.

Hiermede werd de plechtigheid besloten, die een diepen indruk achterliet.

Moge God de beden verhooren, die het goede volk van Curaçao in deze dagen voor den verscheiden Vorst en de nieuwe Koninklijke Regeering heeft gestort.

Hij betoone den beminden Koning barmhartigheid en lichte Koningin en Regentes vóór in de moeilijke taak, die Zij te volvoeren hebben!

NOG LANGER.

Ziedaar wat ieder zich afvraagt— schreef *de Maasbode* den 18 October ll., naar aanleiding van de woelingen der Socialisten te Amsterdam— ziedaar wat ieder zich afvraagt bij de dagelijks toenemende brutaliteit der socialistische revolutie. Zal de overheid nog langer dulden, dat de schandelijkste aanvallen op het gezag straffeloos geschieden, dat de burgers gekweld en in hunne belangen geschaad worden, dat de socialistische pers alle perken te buiten gaat en schrijft wat zij goedvindt, alsof er geen strafwet bestond, alsof er geen wetten waren, die de burgers, het gezag, zelfs den Koning, den doodzieken Koning beschermen.

Men behoeft *Recht voor Allen* slechts eenige dagen achtereen te lezen, om met de hoogste verbazing geslagen te worden, eensdeels door de oproerige taal van dat blad, ten andere door de houding der justitie, welke daarop niets heeft aan te merken. Wanneer een of ander blad door een onvoorzichtigheid van een correspondent een bericht plaatst, dat op een goeden naam, eenige schaduw werpt, wordt het, ook al verklaart het niet de minste onedele bedoeling gehad te hebben, ja, wanneer het soms alleen den schijn tegen zich heeft, van den eenen rechter naar den anderen gevoerd en maanden lang op de pijnbank gehouden, en een socialistisch blad schijnt te kunnen schrijven wat het wil, schijnt een kruidje-roer-mij-niet, dat door niemand mag aangeraakt worden.

Weinige dagen geleden bevatte genoemd blad een artikel over Z. M. den Koning, zoo buitensporig, dat men er zich geen denkbeeld van kan vormen, als men het niet gelezen heeft. De beschuldigingen, die naar het ziekbed op het Loo geslingerd werden, verdrongen elkander en overtroffen elkaar in afschuwelijkheid. Was dàt geoorloofd, wat is het dan niet? Men kan, nadat men nimmer hoorde, dat het blad verontrust werd, aannemen, dat ook dit artikel even als de vorige ongestraft zal blijven. Maar waar gaan wij dan toch heen?

Recht voor Allen schreef Zaterdag 12 Oct. het volgende:

PARTIJGENOOTEN!—Niet met woorden is het genoeg te bewijzen, dat de hervorming moet komen! Toont het heden! De daad is alles!

Beschermt de vrouwen en mannen, welke heden Zaterdag colporteeren. Alle hens aan dek!!! Te Amsterdam"

Is dit iets anders dan oproertaal?....

Nu is de politie Zaterdagavond met de oude „voorzichtigheid" te Amsterdam opgetreden, heeft zich zoo lang mogelijk buiten de zaak gehouden, ten laatste nog een socialist beschermd tegen het volk en hem een veilige schuilplaats op een politiebureau verleend. Wanneer de politie met Katholieken te doen heeft, handelt zij heel wat minder welwillend, dan wanneer zij socialisten voor zich heeft. En wat schrijft nu *Recht voor Allen* over de houding der politie op Zaterdagavond ll.?

„De Amsterdamsche politie heeft weer eens een schurkenstreek uitgehaald. Zaterdagavond hebben de beulsknechten op allerlaagste wijze op de straatwandelaars ingehakt, in de meening verkeerende, dat zij onze lui voorhadden. Het dierlijke in de handelwijze der politiehoofden ligt daarin dat zij, zeker daartoe aangespoord doordien de redacteur van het *Handelsblad* er den raad toe gaf, de agenten in burgerkleeding lieten.

„Als echte moordenaars viel het tuig eenige keeren de menschen aan met ploertendooders. Eenige politiebeambten worden door hun eigen kameraden danig toegetakeld. Voor het meerendeel werden menschen, die niets met ons hebben uit te staan, zwaar getroffen. Natuurlijk zal deze jezuïetische wijze van optreden weer goedgekeurd worden. Laat ons liever zeggen — er is bijna zeker order toe gegeven.

„Er kan niet over getwist worden—de agenten die aldus Zaterdagavond optraden, zijn eenvoudig beesten. Maar karakterloos zijn de *menschen*, die ze zoo ellendig laten optreden.

„Onze partijgenooten waren schraal vertegenwoordigd, en het leed trof dus anderen, die dus ook ondervinden, dat de politie te Amsterdam rot is van boven tot beneden."

Ziedaar hoe over de politie gesproken wordt, die dan toch ook het gezag vertegenwoordigt; ziedaar de taal, welke dagelijks uitgebraakt wordt tegen ieder, die met eenig gezag, welk ook, bekleed is. Deze schrijvers koesteren een duivelachtigen haat tegen ieder, die gezag uitoefent, den geestelijke, de politie, de rechtbank, de regeering, den Koning, en gebruiken de termen der achterbuurten, omdat zij daar het best verstaan worden en er aldus op de doeltreffendste wijze de bitterheden uit hunne diep bedorven harten kunnen overgieten.

Zal dat nog langer geduld worden?

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

DE GOUVERNEUR VAN CURAÇAO,

Maakt bekend, dat door hem van den Minister van Koloniën per telegraaf het bericht is ontvangen, dat de begrafenis van Z. M. Koning WILLEM III op *Donderdag, den vierden dezer*, zal plaats hebben, en dat door hem naar aanleiding van dat bericht het volgende is bepaald:

a. Donderdag, zullen de vlaggen van al de forten, oorlogs-en koopvaardijschepen binnen deze haven halverstok worden geheschen van zonsopgang tot zonsondergang; en

b. de landskantoren en openbare scholen zullen op dien dag gesloten blijven.

Aan de plechtigheid der begrafenis van onzen beminden Koning WILLEM III werd door onze stad op de meest algemeene wijze deelgenomen.

Had de HoogEdelGestrenge Heer Gouverneur last gegeven, dat op dien dag landskantoren en Openbare Scholen moesten gesloten worden, de particulieren bleven niet achter. De handelstand had zijn pakhuizen gesloten, het bijzonder onderwijs stond stil en overal zag men halfstok geheschen vlaggen, terwijl hier en daar een zwarte guirlande den indruk van droefheid en rouw nog verhoogden.

— Door den Kolonialen Raad is in een zitting, op Woensdagavond gehouden, een tot H. M. de Koningin-Weduwe te richten adres van rouwbeklag en huldebetuiging opgesteld.

— Aan belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat gedurende het jaar 1891 het IJkkantoor alhier geopend zal zijn in Januari, Februari en Maart op Maandag, Dinsdag en Woensdag van elke week, van 's morgens 8 tot 12 uur en van 2 tot 4 uur 's namiddags en van af 1e April op Maandag en Dinsdag van 's morgens 8 tot 12 uur.

Het merk van goedkeuring te bezigen gedurende het dienstjaar 1891 zal zijn de letter "Q".

NEDERLAND.

— De Vereeniging van en voor Ned. Industrieelen heeft in hetgeen thans te Parijs, Madrid en Washington geschiedt eene aanleiding gevonden om ook voor ons land beschermende rechten te vragen. Zij zegt in haar adres aan den Koning:

"Zoo Nederland eenigen prijs stelt op het bezit eener krachtige eigen nijverheid, is het gebiedend noodig het Nederlandsche en ook het Ned.-Indische tarief van invoerrechten aan eene grondige herziening te onderwerpen, en wel, onder verbetering, naar het voorbeeld van andere landen, op de schaal van een maximum-tarief. Men zal dan in de gelegenheid zijn, bij vernieuwing der handelsverdragen, wier opzegging tegen 1892 te wachten staat, aan de Staten die aan Nederland gewenschte voorrechten willen verleenen, wederkeerig eenige gunsten toe te kennen, waartoe sedert 1862 geen of bijkans geen ruimte meer behouden bleef."

Het adres eindigt aldus:

"Daarom verzoeken wij den Koning thans reeds aan de Regeering op te dragen aanvang te maken met den omvangrijken arbeid, die gevorderd zal worden om, nu de verwachtingen van 1845, 1850, 1862, 1874 en 1877 meer en meer blijken te vergaan in rook, intijds bedacht te zijn op en gereed te zijn met maatregelen tot behoud van hetgeen op dit gebied nog te behouden is."

— De *Indépendance Belge 30 Oct.*

---

koe un hende por ta pa bo........"

—"Asina lo tabata boenita," Erika dici poco poco yorandoe. "Esai tobata e paraíso di mi mama, ma un paraíso koe no por larga di tin su culebra."

—"Trankiliza bo." Raoul a respondéle. "Si e culebra saca su cabez, anto lo bo avisa mi. Ma scucha mi, pasobra cos ta muchoe seria pa nos diperdicia tempoe. Awe nochi mi tin di bai abordo i temprán mainta nos ta haci na vea. Warda como un secretoe pa toer hende, lo ke nos un lo ser pa otro; bisa bo mama únicamente, mescos koe mi tambe lo participa mi tata. Ma biséle esai como un secretoe. Mi ta tribi kere koe lo él no desaproba nos precaucion. Si bin resulta koe ta verdad..............................."

—"¿Bo ta kere mi, Raoul, bo ta kere mi?" Erika a grita visiblemente sorprendé.

—"No grita asina, mi bon amiga, Raoul a observéle sonriendo. "Gustosamente lo mi no kier pa él, Olaf Jurgensen, sabi kiko ta pasa. Di poersi mi no conocé su intención, mi mester soponé koe den bo i él tin di resulta desunión i lo ta di desea, koe esai no toema lugar, sino te despues koe bo mes por dirihi bo asunto."

Erika a inclina su cabez tristemente.

—"Ja bo ta coeminsa inquieta bo pa mi," e moza a contestéle trankilamente.

—"Asina tá, mi amada, i mi ta spera koe lo bo no contrariá mi plannan. Scuchá lo ke mi tin di bisa bo ainda."

—"Kiko mi mester haci,!" Erika a puntréle.

—"Bo mester comporta bo coe bo tío net manera bo no tin ningún sospecha contra dj'éle; bo mester tratéle dí tal modí como si fuera bo tin plena confianza den su persona."

—"Esai mi no por, bo ta pidi mi lo imposible pa mi."

—"Bo mester poerba; i si verdaderamente bo kier haci bo esfuerzo pa observa un conducta tal, manera mi a caba di bisa bo, keda bo persuadí, lo bo lográ també."

—"¿Ta un papel di hipócrita anto bo ta desea mi hungá coe n'éle.?"

—"Mi ta desea, koe bo observa e forma, e atencionnan koe toer hende civilizá tin semper na vista den nan tratoe un coe otro; mi no ta desea otro cos, t'esai mi ta suplicá bo."

—"Mi ta comprendé bo, Raoul, lo mi poerba."

—"I si bo por bin tin mester di mi asistencia, di mi inmediata asistencia, si bo tin di yama mi na bo lado, pasobra un desgracia ú otra ta amenaza bo, manda mi e tarheta aki."

I papiandoe asina, Raoul a saca un tarheta di visita fo di su sacoe.

—"I afin koe mi no keda den di más mínima duda," él a continuá, "koe bo ta yamá mi, mi ta scirbi coe potlood riba mi nomber, *bin asisti mi,*" i na lugar dje punto tras di mi nomber, mi ta pone un signo di admiración (!). Atá, Erika, awor bo ta clá. "*Bin asisti mi," Raoul Duval!* Hinca e tarheta den un enveloppe, scirbi mi nomber ariba, tiréle na post, i bo por ta sigur, Erika, si asistencia humana por ta na bo disposición, lo bo no carecé dj'éle ¡I awor mi ta recomenda bo den manoe di Dios! Trata bo tío coe toer cortesía posible i keda persuadi koe lo no tin ni sosiego, ni paz, ni trankilidad pa mi corazón, sino te dia koe cieloe a haci mi bo exclusivo protector."

Dj'ayi nan a despedi di otro; Raoul a sali bai purá, Erika a bai warda e tarheta bon wardá.

***

Atrobé a trascurí algún luna. Noviembre a desencadená toer rigor di su tempestadnan, haciendo estrago aki aya. I ora blachi di paloenan tababata caí, senjora Kervegijn també a zak su cabez droemi e sonjo eterno. El a expirá coe calma, yen di paz, deseando di mira su Creador i es un, koe despues di Dios él a stima más, i den convicción íntima tambe koe su Erika no ta keda desolada riba mundoe.

Olaf Jurgensen a yega i e relación entre él i su sobrina tabata infinitamente mihor di lo ke hende por a tribi spera. Erika a haci esfuerzo heróico pa sconde su aversión, i él, teniendo semper e consehonan i di su mama difunta i di su Raoul ausente, a trata tantoe koe tabata na su alance di çubrí coe un capa di amabilidad, e honda antipatía koe él tabata profesá su tío i tutor. *Lo mi larga él pasa pa inocente den e asesinato di mi tata, te ora mi ta esposa di Raoul,*" el dici den dje mes.

El ta continuá.

meldt, steunende op vaste gegevens, nader, dat de Nederlandsche Regeering afzonderlijk is uitgenoodigd, om zich ter vergadering der technische anti-slavernij commissie te Brussel officieus te doen vertegenwoordigen, zonder verbintenis voor haar, om gevolg te geven aan de te nemen besluiten. Onder dezen vorm is de uitnoodiging door Nederland aangenomen.

— In een schrijven aan den *Bien Public* wordt de brief van Dr. Schaepman, omtrent het heffen van invoerrechten door den Congo-staat, wederlegd. Nog altijd hoopt men, dat de Nederlandsche regeering zich bij de overige mogendheden zal aansluiten, om den Congo-staat de middelen te verschaffen ter uitvoering der maatregelen, door de Brusselsche conferentie tegen den slavenhandel genomen. Het zou te betreuren zijn, indien eene geldquaestie en het belang eener handelmaatschappij het groote werk van kardinaal Lavigerie in gevaar brachten en de grootsche onderneming deden mislukken.

—De *Indépendance* van 4 *Nov.* verneemt, dat Nederlands voorstel, om de heffing van invoerrechten in den Congo-staat te vervangen door een internationaal subsidie, schipbreuk geleden heeft op den tegenstand van Portugal, dat om wille der openbare meening in dat land, geen subsidie kan geven aan een Staat, waarmede het in geschil is over grondbezit.

Te Londen heeft eene door de Nieuw Afrikaansche Handelvennootschap belegde vergadering van kooplieden plaats gehad, waar het Hollandsche Huis, twee Portugeesche, een Fransch en een Engelsch vertegenwoordigd waren, en een protest tegen het heffen van invoerrechten in den Congostaat is aangenomen.

BUITENLAND.

Italie.— Het programma der Italiaansche socialisten, aangenomen op de congressen van Milaan en Ravenna, behelst het volgende:

Algemeen stemrecht voor alle openbare ambten. Schadevergoeding aan de volksvertegenwoordigers. Recht van vereeniging onderling. Verantwoordelijkheid der ambtenaren en der ministers. Echtscheiding. Bescherming der kinderen. Leeken- en kosteloos onderwijs. Onderzoek naar het vaderschap. Herziening van het stelsel van aanbesteding. Afschaffing van allen arbeid in gevangenissen. Werkdag van acht uren. Minimum van salaris, voldoende voor het levensonderhoud. Verbod van allen productieven arbeid in het leger. Trapsgewijze verlaging en opheffing van alle belastingen op de eerste levensbehoeften. Vervanging van deze belastingen door een belasting op de groote rijkdommen. Afschaffing der staande legers.

Belgie.—Men zegt, dat Koning Leopold met de Paters Jezuïeten een onderhoud heeft gevoerd over het voorzien in de zielzorg voor zijne onderdanen in den Congo-staat.

Frankrijk.—Generaal Negrier, commandant van Belfort, heeft bij den minister van oorlog een rapport ingediend over verkenningen, door den staf van het veertiende Pruisische legerkorps aan de grenzen gedaan. Eenige Duitsche officieren zouden in burgerkleeding Belfort bezocht hebben.

— Hyacinthe Loyson heeft te Parijs eene reeks *conférences* geopend, die hij in vele steden van Frankrijk zal voortzetten voor het stichten eener „nationale Kerk" in Frankrijk. Omstreeks 1000 personen waren er tegenwoordig. Hij verklaarde, dat het land thans een gewichtigen tijd doorleeft. De republiek is voor goed gevestigd; maar nadat zij sterk had overgeheld naar het atheïsme, dreigt zij thans te vervallen tot het clericalisme. Wij zijn nog niet gekomen tot de clericale republiek, sprak hij, maar wij gaan er met snellen tred naar toe. Het bewijs ervan vond hij in de uitbreiding van den clericalen geest bij het lager, middelbaar en hooger onderwijs. De leerlingen der Jezuïeten vullen al meer en meer de officiersrangen bij het leger.

Een „nationale Kerk", zal die richting tegengaan, en die nationale Kerk is....het Gallicanisme „op zijne breede grondslagen!" Die *breede grondslagen* zijn, dat het Gallicanisme den Paus ondergeschikt wil maken aan de (Gallicaansche) Kerk, en scheiding van Kerk en Staat verlangt.

Duitschland. — Koning Leopold heeft te Potsdam het graf van Keizer Frederik bezocht en op de kist een grooten lauwerkrans, versierd met linten in de Belgische kleuren, neergelegd.

—Koning Leopold van België heeft een langdurig bezoek gebracht aan den rijkskanselier Caprivi. Ook heeft hij den bankier Bleichroder ontvangen, waarschijnlijk in zijne hoedanigheid van souverein van den Congo-staat.

— Naar men zegt, zou dr. Jansen, de bekende historicus en schrijver van de *Geschichte des Deutschen Volkes*, de opvolger worden van Kardinaal Hergenrother als Vaticaansche archivaris.

— Generaal Caprivi heeft van den koning der Belgen bij diens vertrek het grootkruis der Leopoldsorde met de degens ontvangen. Zeker niet zonder beteekenis is het, dat de staats secretaris van buitenlandsche zaken, vrijheer Von Marschall, het grootkruis derzelfde orde ontving.

Engeland, 29 Oct. De minister van financiën heeft bepaald, dat de invoerders van goederen, die aan duidelijk omschreven rechten onderhevig zijn, geene certificaten van de kosten van de vervaardiging behoeven over te leggen.

De directeur van de munt heeft bekend gemaakt, dat niet de koers van het geld te Londen, maar de koers van New-York aanleiding heeft gegeven tot de aankoopen voor de schatkist. Hij schrijft de daling van het zilver toe aan het staken van den uitvoer, terwijl veel uit den vreemde wordt ingevoerd. Ook worden voortdurend allerlei geruchten uit Londen getelegrafeerd om op den prijs van het zilver invloed uit te oefenen.

— Ook bij een deel van het Engelsche leger zal in navolging van Duitschland en Frankrijk de *lans* worden ingevoerd bij de eerste afdeeling der cavalerie. Te Alderschot zijn er proeven genomen.

Amerika. — De Engelsche afgevaardigden Dillon en O'Brien zijn hier met groote geestdrift door de Ieren ontvangen.

—De Engelsch-Amerikaansche onderhandelingen over de regeling der visscherij-kwestie in de Behringzee zullen te Washington worden hervat. Men weet, dat een drietal maanden geleden lord Salisbury in een krachtige nota aan het adres van den heer Blaine erop heeft aangedrongen, dat de vraag, of de Unie recht had op het afsluiten eener open zee, aan een scheidsgerecht zou worden onderworpen. De Amerikaansche regeering was daartoe echter geenszins bereid, hetgeen niet pleit voor hare overtuiging van haar goed recht. De diplomatieke rechtstreeksche onderhandelingen zullen dus hervat worden. Het zal te benieuwen zijn, hoe deze eindelooze quæstie zal afloopen.

— Bij de geestdriftige ontvangst, den heeren William O'Brien en Dillon door de Ieren in Amerika bereid, las de Gouverneur van den Staat New York een adres voor waarin hij hun welkom heette. O'Brien zette voor eene groote vergadering van Ieren het plan van hun reis uit een, dat door de Parnellisten was goedgekeurd, nl. een fonds te stichten ter dekking der kosten die in den nationalen strijd gemaakt worden.

— Den 10 *Oct*. ll. had te Chicago een vergadering plaats van Katholieken uit verschillende deelen van het land. Zij waren samen gekomen met het doel om de mogelijkheid te bespreken om op de aanstaande tentoonstelling een proef te geven van datgene wat de katholieken der Vereenigde Staten op het gebied van opvoeding hebben tot stand gebracht. Mgr. Spalding, bisschop Peoria, zat de vergadering voor. De aartsbisschop Ireland gaf zijn algeheele instemming met dit plan te kennen. Die tentoonstelling, meende hij, moest een echt amerikaansch karakter dragen en zoo geplaatst worden, dat zij aller blikken tot zich trok. Dan zullen de Amerikanen aanstonds overtuigd worden, waar men de beste opvoedingsmethode toepast.

De heer Bryan, vice-president der tentoonstelling, beloofde van den kant van het Bestuur allen mogelijken bijstand en een flinke ruimte.

Door de Commissie zal aan dit uitmuntend plan de noodige publiciteit gegeven worden.

Zuid-Amerika.—In zijn laatste Boodschap wenscht de President van Ecuador het Gouvernement geluk met de goede betrekkingen die het steeds onderhoudt met den H. Stoel, en tevens met de blijken van welwillendheid die het van het Pauselijk Hof ontvangen heeft. "Ons land, zeide hij, heeft zeer veel reden om dankbaar te zijn ten opzichte van den grooten Opperpriester Leo XIII, die niet ophoudt ons met zijn gunsten te overladen." En op het einde van zijn Boodschap wekte hij allen op tot eerbied voor „de hoogste wet, die hier op aarde uitgevoerd wordt door den Plaatsvervanger van Jezus Christus."

Het blijkt ook dat de republiek Ecuador zich niet bepaalt om haar toewijding aan den Paus te betuigen door dergelijke schoone woorden; zij voegt er een toelage bij van een millioen, om den geldelijken toestand der geestelijken te verbeteren.

Oostenrijk. — Men hecht hier groote beteekenis aan het aanstaande bezoek van den Czarewitch. Alleen op uitdrukkelijk verlangen van keizer Frans Jozef heeft de Czaar er in toegestemd, dat de kroonprins officieel werd ontvangen. In politieke kringen beschouwde men het bezoek van den Czarewitch als een bewijs van de welwillende gezindheid der Russische regeering jegens Oostenrijk.

— Uit Oostenrijk wordt gemeld dat de gouvernementen der drie verbonden Mogendheden hebben besloten, eene overeenstemming tot stand te brengen tusschen de Kabinetten van Lissabon en Londen.

Rusland.—In Rusland is eene geheele wijziging in de legerinrichting te wachten. Generaal Gourko, de invloedrijke bevelhebber, heeft de regeering voorgesteld, de oude militaire districtsindeeling te laten varen en ze door drie groote legerkorpsen te vervangen: de Noorderarmée, de Westerarmée en de Zuiderarmée. Daar alle jongere generaals warme voorstanders van dit plan zijn, zal wellicht binnenkort eene beslissing worden geveld, die niet in den smaak van Zweden, Duitschland en Oostenrijk zal vallen.

—De boerenbevolking van het district Charkow is opgestaan en heeft de kasteelen en goederen van den adel en de groote grondeigenaars geplunderd en in brand gestoken. De regeering heeft in allerijl regiment op regiment naar het district gezonden, dat thans door 9000 soldaten bezet is, maar de boeren beletten de vervolging, door geheele bosschen in brand te steken; 5000 acres bosch zijn reeds in vlammen opgegaan. De regeering is den opstand nog niet meester kunnen worden.

China. — Het Chineesche Rijk zal voor het eerst eigen munt uitgeven. De daartoe benoodigde werktuigen zijn in Engeland aangekocht. Tot dusver kende men slechts Mexicaansche en Japansche dollars, Hongkongsche zilverstukken en Japansche kopermunt. Over het algemeen behielp men zich in het binnenland met platen zilver, waarvan men met hamer en beitel zooveel afsloeg, als men ter betaling noodig had. Een keizerlijk decreet schrijft thans voor, dat de nieuwe Rijksmunt ter nominale waarde moet worden aangenomen. Deze wordt te Canton geslagen; het zijn zilveren penningen ter grootte van een dollar, aan de eene zijde dragende een draak, aan de andere een Chineesch opschrift.

Hongarije.— De Hongaarsche bladen bevatten een romantische roovers geschiedenis, in verband met den onlangs gepleegden belangrijken juweelendiefstal, waarvan de barones Von Rotschild op haar spoorwegreis van Keulen naar Parijs het slachtoffer werd.

Met haar alleen in een coupé reisde de Amerikaansche arts Thomas Pitt. Daar de barones de hypnotische kracht betwistte, hypnotiseerde Pitt haar en beval haar in dezen toestand, hem haar kistje met juweelen te geven. Te Londen gevat en van diefstal beschuldigd, beweerde Pitt, zelf een rijk man te zijn en het juweelenkistje, dat eene waarde had van 300.000 frs. slechts eenige dagen te hebben behouden, om de barones van haar twijfel aan het hypnotisme te genezen.

— Dat de roovers in Hongarije nog niet zijn uitgeroeid, bewijst een bericht uit Buda-Pest meldende dat het huis van een rijken graanhandelaar te Laczhaze door een rooverbende omsingeld werd, die de woning geheel leegplunderde, na den man met zijn vrouw, twee kinderen en de dienstboden vermoord te hebben.

Denemarken. — Van het eiland Sylt wordt de volgende verschrikkelijke zeeramp gemeld:

Donderdag 30 Oct strandde daar het barkschip *Prik Berendse* van Dundee op weg naar Hamburg. Gedurende twee dagen werden vruchtelooze pogingen gedaan om de bemanning te redden, die zich aan de masten had vastgebonden. Eindelijk werd één matroos met behulp van een lijn gered. Alle overigen verdronken. Hetzelfde lot ondergingen elf loodsen, die Donderdagavond van het naburige eiland Amrum met een reddingboot gekomen waren om hulp te verleenen.

De boot sloeg in het duister en bij den zwaren storm om.

Afrika.—De Anglicaansche bisschop Smythies heeft een onderhoud gehad met den rijkskanselier Caprivi. De uitslag dezer conferentie was, dat de drie Engelsche missies die hij in de bezittingen van Afrika bestuurt voortaan hun arbeid zullen uitoefenen onder de bescherming van Duitschland.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibi dia 30 Novienibre.

Paris.—Policia ta siguí toema información dje asesinato di gen: Seemkoff.

Courant *La France* ta considera e carta di Mr Gladstone como e promer piedra di reconciliación den e hefe di gabinete i Lord Salisbury.

Tin rumor ta circula koe na Francia algun funcionario francès a nenga di permiti introduccion di vacuna koe Dr Kock a manda pa Mr. Pasteur.

Londres.— Mr Gladstone a scirbi manda bisa Mr, Morley, koe él no por continuá defendé e causa di gobierno independiente di Irlanda, mientras Mr Parnell ta hefe dje movimiento.

E carta di Gladstone a haci masjá impresión riba e partidarionan di Parnell.

Courant oficial ta publica un proclama bisando koe fó di 1 Marzo próximo, toer placa di oro traha, promer koela Reina Victoria a subi trono, lo no circulá más.

New-York.— Noticianan di República argentina ta bisa koe enemigoenan di president Pellegrim ta acuséle di kier sigui e politica di su prodecesor Juares Celman.

E president nobo ta haciendo toer su posible pa calma e agitación koe parce ta bai toemando un carácter más i más ofensivo contra su gobierno.

Dia 1 Dic:

Paris.— Na ocasión koe Pelletán a presentá rapport riba situación financiera di Francia, él dici, koe él ta calcula debe pa 30.308.813.594. franc. Admití, él a continuá, koe esai ta debe di más grandi di hinter mundoe, ma sin embargo Francia ta goza di un bon crédito koe ta ponéle na estado di haci un emisión di un empréstito na 3 por cientoe.

Ministro di marina dici koe no tin proposición hací pa cedé Inglaterra ni un dje derechonan di Francia riba piscamentoe na Newfoundland.

Londres.— Di ɔoeminsá di Enero próximo, lo tin un rebaha den tarifa di correo pa cartanan destiná pa antilja i otra colonianan.

Paris.— Ministro francés ta pidi Inglaterra extradición (entrega) dje polaco Poelewski acusá como asesino di gen: Solemkoff.

Noticianan di Madagascar ta bisa koe hefe di gabinete a expreséle di un manera ofensiva contra Francia.

Londres.— E partido liberal irlandés a organizá algun conferencia, E irlandésnan, sin embargo, no ta pura nan conferencia afin koe nan entendé nan coe e miembronan irlandés, koe ta actualmente na Estados Unidos.

Berlin.— Presupuesto alemán pa anja próximo ta 11.430.645.887. marco.

Como lei alemán ta taha emigración pa Brasil, nan a condená hopi agente di emigración na prision, pasobra nan a contratá masjá heude pa bai Brasil.

Grandi emoción ta reiná na Alemania, pa motiboe di hortamentoe i matamentoe den un ferrocarril cerca Katno na Polonia rusa, ademàs pasobra e víctimanan ta caheronan di banki di Varsovia.

Roma.— S. S. Papa a stop un reunión koe mester a toemá lugar na Vaticano coe obheto di trata e cuestion social.

New-York.— Tin nobo di Brasil koe Asamblea constitucional a caba di reconocé gobierno provisorio coe 175 i koe él a pidi gobierno di keda na mando te ora koe disposicion di Asamblea ta confirmá pa constitución federal di E.E. U.U. di Brasil.

E política di diputadonan en general ta di un carácter pacífico i patriótico.

Dia 2 Dic.

Paris.— Cámara di diputadonan i di Senado lo reuni dia 15 awor pa discutí e medionan nobo koe ta figura den presupuesto, i pa ta trata tambe di introducí impuesto (belasting) nobo.

Noticia di Madagascar ta bisa koe e hefe di gabinete ta nenga completamente di doena Francia satisfacción pa e palabra ofensiva koe él a usá contra dj' éle. El ta nenga tambe di doena su consentimiento pa tené e conferencianan koe Francia a proponé.

Londres.— Fo di Berlin nan ta bisa, koe, en general, toer e docternan alemán ta duda, koe método di inocuiación di Dr Koch por curá maloe di pechoe. Nan no ta larga di aceptá sin embargo, koe e método ta aliviá e enfermedad i ta calmá dolor den wesoe.

Madrid.— Concejo di ministro a resolvé di pidi Dr Koch di mandéle vacuna pa él larga haci prueba na Spanja.

Un tempestad violenta di sneeuw a strobá ferrocarrilnan di bai bini.

New-York.— Un telegrama recibi di Colon ta bisa koe e likidadornan di Compania di canal no a acepta e condicionnan di gobierno columbiano, di modi koe e concesión di canal por ta considera como un cos kibrá. E decisión ayí a causá grandi sensación den pueblo, i tabatin diferente reunión coe obheto di protestá e contra medida arbitraria ayí,

Dia 3 Dic:

Paris.— Ministro Rouvier a pidi den Cámara di diputadonan pa larga e deliberacionnan riba e lei di empréstito para te después koe presupuesto ta aprobá. E proposición ayí a ser rechazá coe un mayoría di 48 voto.

Courantnan di Paris ta publicando artículonan violento contra conde Kalnoky, gen: von Caprivi i senjor Crispi, pasobra tin noticia, koe e tres hombernan político ayí lo reuni na Grecia pa busca modi di trece un disgusto coe Francia.

Londres. — Embahador americano Lincoln a publicá un artículo den courantnan pa contradecí e noticia, koe él tin idea di toema su demisión.

Irredentistanan ta protestá pa medio di courantnan contra e última eleccionnan, koe nan ta considera sin ningun valor, pasobra gobierno a hasi uso di su influencia di un manera ilegal pa imponé su candidatonan na electornan.

Madrid.— E párafo di mensahe di president Harison, koe ta trata riba relacionnan comercial den Spanja i EE. UU., a satisface partidarionan di gabinete altamente. Canovas, contestando un diputación di distritonan agrícola, a bisa, koe di ningún manera Spanja lo no cedé EE. UU. e puntonan koe ta relación coe interés di agricultura.

Antayera

Paris.—President Carnot a firmá un decreto pa Grecia goza, te na Febrero, dje mes prerogativanan manera e nacionnan di más favorecé.

Crisis di placa na Brasil.

Londres. — Cadaver di S. M. Willem III di Hoelanda a yega la Haya i awe ceremonianan di deramentoe lo toema lugar.

Madrid. — Gobierno a manda publica den *Gaceta Oficial*, koe cólera a caba na Spanja, i koe tin medidanan nobo toema pa impidi bolbementoe dje epidemia ayi.

Nan ta bai trahá un monumento na honor di Herman Cortes.

Publieke Verkoop.

Op Donderdag den 11n. December 1890, 's middags om 12 uur zal vóór 't gebouw van "De Curaçaosche Hypotheekbank" alhier in 't openbaar worden verkocht: het zuidelijke gedeelte van het huis No. 252 gelegen aan de Overzijde dezer haven in de 4e. Wijk, toebehoorende aan Mej: *Victtorina Eusebia.*

De veilconditiën en koopbrieven liggen ter inzage ten kantore van den notaris den heer J. W. Heldewier Vignon.